

Αντρέι Τιχόμιροφ

Έλληνες

Ινδοευρωπαϊκές
μεταναστεύσεις

Αντρέι Τιχόμιροφ
Έλληνες. Ινδοευρωπαϊκές
μεταναστεύσεις

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=49790300

ISBN 9785449804815

Αннотация

Το βιβλίο μιλά για τα αρχαία μεταναστευτικά κινήματα των ελληνικών φυλών μετά την αποχώρησή τους από την ινδοευρωπαϊκή προγονική κατοικία – την περιοχή των στέπων των νότιων Ουραλίων – τη Μαύρη Θάλασσα.

Содержание

Ο σχηματισμός των αρχαίων ινδοευρωπαϊών στα νότια Ουράλια – Μαύρη Θάλασσα	5
Έλληνες: ο σχηματισμός του λαού, η μετανάστευση	16
Конец ознакомительного фрагмента.	30

**Έλληνες
Ινδοευρωπαϊκές
μεταναστεύσεις**

Αντρέι Τιχόμιροφ

© Αντρέι Τιχόμιροφ, 2020

ISBN 978-5-4498-0481-5

Создано в интеллектуальной издательской системе Ridero

Ο σχηματισμός των αρχαίων ινδοευρωπαϊών στα νότια Ουράλια – Μαύρη Θάλασσα

Η σύγχρονη αρχαιολογική έρευνα αποδεικνύει ότι η πατρίδα των ινδοευρωπαϊών είναι η περιοχή των νότιων Ουραλίων, όπου σχηματίστηκαν ως μια ενιαία γλωσσική ομάδα.

Δημιουργούνται κοινότητες, πρώτα με βάση την κοινή προέλευση – τον τοκετό, και καθώς τα εμπορεύσιμα προϊόντα αυξάνονται, σχηματίζεται μια μεγάλη οικογενειακή κοινότητα, αποτελούμενη από φρατρί, δηλ. πολλά γένη. Στη συνέχεια, η γειτονική κοινότητα με τη μορφή μιας φυλής, το επόμενο βήμα – η ένωση των φυλών, που οδηγούν, με τη σειρά τους, στη διαμόρφωση του λαού, και στη συνέχεια του κράτους. Αλλά για κάθε κοινότητα, είναι επίσης απαραίτητη μια κοινότητα συμφερόντων, στην περίπτωση αυτή, η προστασία των μεταλλουργών και των προϊόντων τους. Έτσι υπήρχαν οικισμοί αρχαίων μεταλλουργών, και ειδικότερα ο πολιτισμός Arkaim των Νοτίων Ουραλίων. Παρόμοιοι οικισμοί βρέθηκαν στην Ευρώπη, στη Γερμανία κοντά στη Δρέσδη και τη Λειψία, καθώς και στην Αυστρία και τη Σλοβακία, κάτω των 7 χιλιάδων ετών. Μετά το τέλος των φυσικών πόρων, οι

οικισμοί «έκλεισαν», γεμίστηκαν οι τάφροι και κάηκαν τα ερείπια των κατοικιών.

Η χώρα των πόλεων είναι το υπό όρους όνομα του εδάφους στα νότια Ουράλια, μέσα στο οποίο βρέθηκαν αρχαίες πόλεις και οχυρωμένοι οικισμοί του πολιτισμού Sintasht της Μέσης Εποχής του Χαλκού (περίπου 2000 π.Χ.).

Οι οικισμοί ανακαλύφθηκαν στη δεκαετία του '70 - '80. XX αιώνα. Ένα από τα πρώτα αρχαιολογικά συγκροτήματα που βρέθηκαν ήταν ένας αρχαίος οικισμός στον ποταμό Sintashty (ένας παραπόταμος του Tobol), λόγω του οποίου ο ίδιος ο οικισμός πήρε το όνομά του από τον ποταμό South Ural. Λίγο μετά την ανακάλυψη άλλων πόλεων, οι αρχαιολόγοι άρχισαν να χρησιμοποιούν τον όρο «πολιτισμός Sintashta». Αυτή η «χώρα» βρίσκεται στην περιοχή Chelyabinsk, στην περιοχή Orenburg, στο Bashkortostan και στο βόρειο Καζακστάν. Οι πόλεις βρίσκονται στο έδαφος με διάμετρο 350 χλμ.

Όλοι οι οικισμοί ενώνονται με ένα παρόμοιο είδος δομής, την οργάνωση της αστικής υποδομής, τα υλικά κατασκευής και τον χρόνο ύπαρξης. Εκτός από την ίδια τοπογραφική λογική. Οι οχυρώσεις είναι σαφώς ορατές στις αεροφωτογραφίες. Μετά από 4.000 χρόνια, οι σκελετοί των πόλεων φαίνονται καθαρά στο φόντο του φυσικού τοπίου, οργώνουν πεδία. Έρχεται η συνειδητοποίηση της ικανότητας των μηχανικών που σχεδίασαν και δημιούργησαν αυτές τις πόλεις του συστήματος. Οι ίδιες

οι πόλεις ήταν οι πλέον κατάλληλες για ζωή. Πρώτον, παρείχαν προστασία από τους εξωτερικούς εχθρούς και, δεύτερον, στις πόλεις έγιναν εγκαταστάσεις για τη ζωή και το έργο των τεχνιτών, των σκαφών, των αγγειοπλάδων και των μεταλλουργών. Μέσα στις πόλεις υπάρχει ένας αποχετευτικός θόρυβος που απομακρύνει το νερό από τον οικισμό. Κοντά στις πόλεις είχαν οργανωθεί ταφικά κτήματα, κατασκευάστηκαν στυλό ζώων. Όλοι οι οχυρωμένοι οικισμοί έγιναν σε τρεις διαφορετικές μορφές: γύρο (8—9 τεμάχια). οβάλ (περίπου 5); ορθογώνιο (περίπου 11). Ο όρος «χώρα» χαρακτηρίζει κατάλληλα αυτήν την τοποθεσία των πόλεων. Εκτός από το γεγονός ότι όλοι οι οχυρωμένοι οικισμοί χτίστηκαν ταυτόχρονα σε ένα συμπαγές έδαφος, με το ίδιο ύψος και χρησιμοποιώντας τις ίδιες τεχνικές λύσεις, παρόμοια υλικά, άλλες ονωτικές ιδιότητες είναι ορατές.

Στο τεράστιο έδαφος των στεπών στην αρχαία εποχή στα δυτικά των Ουραλίων, έζησαν οι φυλές των λεγόμενων Srubnaya και στα ανατολικά του πολιτισμού Andronovo, το τελευταίο κάλυπτε την περιοχή από τα Ουράλια έως τον Altai και τους Yenisei. Οι Ανδρονοβίτες, που μίλησαν σε μια από τις διαλέκτους της αρχαίας ιρανικής γλώσσας (Ινδοευρωπαϊκή ομάδα), έθεταν βοοειδή και μικρά βοοειδή, άλογα, ασχολούνταν με την αλιεία. Στα νότια Ουράλια έχουν εντοπιστεί ίχνη γεωργίας πλημμυρών. Η κοινωνία του Andronovo θεωρήθηκε μάλλον καθυστερημένη

και αρχαϊκή, όπως μαρτυρεί ειδικότερα η φτώχεια των ταφών τους. Στον τάφο, μαζί με τους νεκρούς, έβαζαν συνήθως αγγειοπλαστική, χάλκινα κοσμήματα, λιγότερο συχνά εργαλεία και όπλα.

Σύμφωνα με το Videvdat (το πρώτο βιβλίο της Αβεστού, μια συλλογή ιερών βιβλίων της αρχαίας ιρανικής θρησκείας, ένα είδος ιρανικής συνέχισης των Βεδών), το προγονικό σπίτι των αρχαίων Ιρανών είναι το Airyanem Vaejah (Avestan Airyanem Vaejah, «Aryan space»). Αυτή η χώρα περιγράφεται ως η απέραντη πεδιάδα μέσα από την οποία ρέει ο όμορφος ποταμός Daitya (Vahvi-Datiya).

Οι ινδοευρωπαϊκές φυλές κινήθηκαν από τα ανατολικά προς τα δυτικά και, σαν ένα χιόνι που πέφτει από ένα βουνό, σάρωσαν τα πάντα στο μονοπάτι τους, λαμβάνοντας εκείνους που εντάχθηκαν στις φυλές τους. Το σπίτι των προγόνων τους, όπου σχηματίστηκαν ως μια ενιαία γλωσσική ομάδα, ήταν οι στέπες της περιοχής της Μαύρης Θάλασσας – το Νότιο Ουράλια.

Στο Avesta, ο θεός Ahura Mazda (ένας άκρως γνώστης ιερέας) συμβουλεύει τον θρυλικό άστατο βασιλιά των αρχαίων Αρείων (Ινδοευρωπαίων) Yime να δημιουργήσουν ένα γιγαντιαίο φράχτη – Vayu, και γι «αυτό το φράχτη «σπέρνουν όλους τους άντρες και τα θηλυκά που είναι τα μεγαλύτερα σε αυτή τη γη και τους σπόρους όλων των γενών τα βοοειδή και τους σπόρους όλων των φυτών. Και να κάνουμε τα πάντα σε ζευγάρια, ενώ οι

άνθρωποι είναι στο Var ... " Η θρυλική Vara αποτελείται από 3 κύκλους, κλειστούς μεταξύ τους. Από τις ακραίες 9 διελεύσεις διεξήχθησαν, από τη μέση – 6, από την εσωτερική – 3. Και σε αυτό το έδαφος περιφραγμένο από τους κακούς ανέμους, Yima χτίστηκε 18 δρόμους, και δημιούργησε ένα παράθυρο πάνω από την κορυφή – κάτι σαν καμινάδα για καπνό. Ο προστάτης του σφυρηλάτησης στο σλαβικό παγανιστικό παγανό ήταν ο σιδεράς θεός Svarog (σανσκριτικός «Svarga» – ουρανός). Η εικόνα του Svarog είναι κοντά στον Ελληνικό Ήφαιστο και τον Προμηθέα.

Ο ήλιος – Ναι-Θεός – στη σλαβική μυθολογία θεωρήθηκε σαν γιος του Σβάρκο. Ο αρχαίος σλαβικός θεός – Dazhdbog – ο κομιστής της ευτυχίας, πιθανότατα συμβολίζει τη βροχή, για παράδειγμα, στα σλοβάκικα dažd' (διαβάζουμε «dazhd») – βροχή. Ο «άνεμος φυσά» είναι η αναλογία ενός ανθρώπου που φυσάει από το στόμα του. «Τυφλή βροχή» σημαίνει ότι βρέχει και ο ήλιος λάμπει και έτσι αποδεικνύεται ότι σαν να μην βλέπει η βροχή και πηγαίνει όπου ο ήλιος λάμπει. Στο χριστιανικό λαογραφικό ημερολόγιο, ο Σβάρκοκ μετατράπηκε σε αγίους Κοζμά και Ντεμιάν – προστάτες του σιδηρουργείου και του γάμου. Η ίδια η παρουσία των θεών – οι προστάτες της σφυρηλάτησης – δείχνει την αρχαιότητα της προέλευσής της. Με τη λέξη «Svarog», η λέξη «Σβάστικα» (Skt.) Είναι ιδιόμορφα παρόμοια – ένας σταυρός με άκρες

λυγισμένα, ένα από τα παλαιότερα διακοσμητικά μοτίβα που βρέθηκαν στους λαούς της Ινδίας, της Κίνας και της Ιαπωνίας. Συγκρίνετε επίσης τις σλαβικές λέξεις «μάγαιρας», «συγκόλλησης». Στις στέπες των Ουράλ-Αλτάι, η σφυρηλάτηση έχει ήδη φθάσει σε σημαντική ανάπτυξη μεταξύ των σκυθικών φυλών της Βόρειας Μαύρης Θάλασσας (7—4 π.Χ. αιώνα), καθώς και μεταξύ των Σαρμάτων και των Σλάβων γνωστών τον 4ο-6ο αιώνα. με το όνομα των μυρμηγκιών. Στους 10—11 αιώνες. τα προϊόντα σιδήρου και χάλυβα στη Ρωσία ήταν ευρέως διαδεδομένα και είχαν διαφορετικές εφαρμογές. Οι αρχαίοι μεταλλουργοί συμπύκνωναν συνήθως στα χέρια τους τόσο τη χύτευση σιδήρου από το μεταλλευτικό ορυχείο, τη λεγόμενη «μαγείρεμα» του σιδήρου, όσο και την κατασκευή διαφόρων προϊόντων σιδήρου, καθώς και τη σφυρηλάτηση χαλκού, κασσίτερου, αργύρου και χρυσού, ειδικά στα κοσμήματα. Χρησιμοποιήθηκε μια εστία, όπου οι χονδροειδείς χαλίκες από πάνω και κάτω κάλυψαν με άνθρακα, ο οποίος αναφλέχθηκε και θερμάνθηκε στην επιθυμητή θερμοκρασία. Ο λειωμένος σίδηρος ρέει στον πυθμένα της εστίας και σχηματίζει μια ιξώδη μάζα (crits). Ο σιδεράς το πήρε με πείρους και έπειτα, σφυρηλατώντας το με ένα σφυρί στο άκμονα, έδωσε στο προϊόν το επιθυμητό σχήμα, χτύπησε τις σκωρίες από την επιφάνεια και μείωσε το πορώδες του μετάλλου. Η ανάπτυξη του σιδήρου οδήγησε σε σημαντικό άλμα

στην ανάπτυξη. Επιπλέον, οι εναποθέσεις από κασσίτερο και χαλκό και το χάλκινο κράμα τους στο περιβάλλον των αρχαίων Ινδοευρωπαίων ήταν σχεδόν απουσιάζοντας, εισήχθησαν από άλλες περιοχές. Τα μεταλλεύματα σιδήρου ήταν πιο διαδεδομένα από τον χαλκό και τον κασσίτερο, σχηματίστηκαν σιδηρομεταλλεύματα σε μεγάλες ποσότητες υπό την επίδραση μικροοργανισμών σε βάλτους και στάσιμα υδατικά συστήματα. Και η περιοχή διανομής των αρχαίων Ινδοευρωπαίων χαρακτηρίστηκε ακριβώς από μια πληθώρα από λίμνες και υγρότοπους. Σε αντίθεση με τον χαλκό και τον κασσίτερο, στην αρχαιότητα ο σιδηρουργός εξορύσσεται παντού από καφέ σίδηρο, λίμνη, βάλτο και άλλα μεταλλεύματα.

Μια προϋπόθεση για την ευρεία χρήση σιδήρου μεταλλουργίας ήταν η χρήση μιας διαδικασίας ακατέργαστου τυριού, κατά την οποία η μείωση του σιδήρου από το μέταλλευμα επιτεύχθηκε σε θερμοκρασία 900 μοιρών, ενώ ο σίδηρος τήχθηκε μόνο σε θερμοκρασία 1530 μοιρών, για να παράγει σίδηρο με μια μέθοδο ακατέργαστου σιδήρου, το μέταλλευμα θρυμματίστηκε, πυρώθηκε πάνω σε ανοικτή φωτιά και στη συνέχεια σε λάκκους μικρές πηλινες εστίες όπου τοποθετήθηκε ξυλάνθρακας και ο αέρας διοχετεύθηκε με φυσσαλίδες, αποκαταστάθηκε ο σίδηρος. Μια κραυγή που σχηματίζεται στο κατώτατο σημείο του φούρνου (συγκρίνετε τον Κρίσνα από το σανσκριτικό, αναμμένο – «σκοτεινό, μαύρο»,

ένας από τους σεβαστούς θεούς στον ινδουισμό). – ένα κομμάτι από πορώδη, ζυμαρικά και έντονα μολυσμένο σίδηρο, το οποίο στη συνέχεια έπρεπε να υποβληθεί σε επανειλημμένες θερμές σφυρηλάτηση. Ο σφυρηλάτηση του σιδήρου ήταν αξιοσημείωτος για την απαλότητα του, αλλά ήδη από την αρχαιότητα ανακαλύφθηκε μια μέθοδος για την απόκτηση σκληρότερου μετάλλου με τη σκλήρυνση των προϊόντων σιδήρου ή την τσιμεντοποίησή τους, δηλαδή τη διαπύρωση στον οστικό άνθρακα με σκοπό την αποικοδόμηση. Ο σφυρηλάτης για την παραγωγή σιδήρου στη διαδικασία παραγωγής τυριού ήταν ένα ρηχό λάκκο στο έδαφος, στο οποίο τροφοδοτούσε αέρα από φυσαλίδες χρησιμοποιώντας πήλινα σωληνάρια, τα οποία παρατηρούμε στις αρχαίες ανακατασκευές των Αρκαίμ, Κουιντάνα, Γκολόρινγκ και άλλων χωριών. Στη συνέχεια, αυτά τα σχέδια κατασκευής άρχισαν να θεωρούνται ιερά και αναπαρήχθησαν σε διάφορες σταυροειδείς παραλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της μορφής σβάστικα, η πρωτόγονη domnica έμοιαζε με κυλινδρικές δομές από πέτρες ή πηλό, στενόταν προς τα πάνω, εξ ου και η εμφάνιση ενός σβάστικα, ενός σταυρού με άκρα λυγισμένα σε ορθή γωνία. Από κάτω, τα κανάλια διευθετήθηκαν όπου εισήχθησαν σωλήνες ακροφυσίων, συνδέθηκαν με δερμάτινες γούνες, με τη βοήθεια τους αντλήθηκε αέρας στον κλίβανο. Αυτά τα σχέδια έμοιαζαν με διάφορους τύπους σταυρών, οι οποίοι αργότερα θεώρησαν τον

Ινδουισμό, τον Βουδισμό, τον Χριστιανισμό.

Η βορειοανατολική πόλη του Βαρανάσι (το όνομα Βαρ αναφέρεται στο όνομα της πόλης, εμφανίστηκε γύρω στον 7ο αιώνα π.Χ.), γνωστό και ως Benares, εξακολουθεί να είναι ο τόπος προσκυνήματος των Ινδουιστών, υπάρχει επίσης μαζική καύση των νεκρών. Τα πτώματα των πιστών καίγονται με καθαρή θέα. Στην αρχαιότητα βρισκόταν και στα βέρες: ιερείς με κέρατα στα κεφάλια τους και με φτερά πίσω από τις πλάτες τους έκαψαν τους νεκρούς – αυτό είναι το πρωτότυπο της κόλασης. Οι ίδιοι οι αποθανόντες το ήθελαν αυτό, δεδομένου ότι πιστεύεται ότι με τη φωτιά θα πήγαιναν αμέσως στον ουρανό στους θεούς.

Τα παλαιότερα βιβλία των Veda και Avesta (συγκρίνετε: τις σλαβικές λέξεις «να γνωρίζετε» και «ειδήσεις») είναι στην πραγματικότητα η κύρια βάση για τις περισσότερες από τις θρησκείες που υπάρχουν σήμερα. Το παλαιότερο τμήμα των Avesta Ghats ονομάζεται επίσης Ghats – βουνά στη χερσόνησο Hindustan της Ινδίας (Δυτική και Ανατολική Ghats), καθώς και η παλιά ρωσική λέξη «ghat» – δάπεδα από κορμούς για διέλευση, πέρασμα από βάλτο, βάλτο. Ghats – τα βήματα του αναχώματος στο Βαρανάσι, κατεβαίνοντας στα γάγγκα, τα σώματα των νεκρών κάηκαν εκεί. Όλες αυτές οι λέξεις έχουν την ίδια προέλευση.

Ο σταυρός ήταν σεβαστός στις προχριστιανικές λατρείες. Οι εικόνες του ανακαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια αρχαιολογικών ανασκαφών σε διάφορα μέρη του πλανήτη,

ιδίως στη Νότια Αμερική και τη Νέα Ζηλανδία. Διαπιστώθηκε ότι χρησίμευσε ως αντικείμενο λατρείας άλλων εθνών ως σύμβολο της φωτιάς, η οποία αρχικά εξορούσεται από την τριβή των δύο ραβδίων, ένα σύμβολο του ήλιου και της αιώνιας ζωής. Ήδη στην αρχαιότητα, για να μειώσουν το σημείο τήξης των μεταλλουργών, άρχισαν να χρησιμοποιούν φθορίτες (φθορίτης, φθορίτες έρχονται σε διαφορετικά χρώματα: ιώδες, κίτρινο, πράσινο, σπάνια άχρωμο) και θα μπορούσαν να δέχονται χάλυβα σε θερμοκρασία 1100 – 1200 μοίρες αντί για 1530—1700 μοίρες, που μας επέτρεψε να ξοδεύουμε λιγότερα καύσιμα (ξύλο ή άνθρακα) κατά τη χαλυβουργία, παίρνοντας πολύ ανθεκτικά προϊόντα σιδήρου.

Οι ινδοευρωπαϊκές περιοχές Kentum (μπλε) και Satem (κόκκινο). Η εκτιμώμενη αρχική επιφάνεια του δορυφόρου εμφανίζεται με έντονο κόκκινο χρώμα. Η διαίρεση Kentum-satem ονομάζεται isogloss στην ινδοευρωπαϊκή οικογένεια γλωσσών, που σχετίζεται με την εξέλιξη τριών σειρών

ραχιαίων συμφώνων που ανασυντάχθηκαν για την Πρε-
Ινδοευρωπαϊκή γλώσσα (PIE), k-W (labio-velar), k (velar)
και k. (θάλαμος). Οι όροι προέρχονται από τις λέξεις που
σημαίνουν τον αριθμό «εκατό» στις αντιπροσωπευτικές
γλώσσες κάθε ομάδας (Λατινικό κένθος και Avestan satem).

Έλληνες: ο σχηματισμός του λαού, η μετανάστευση

Έλληνες (αυτονομασία – Έλληνες) – οι άνθρωποι που αποτελούν τον κύριο πληθυσμό της Ελλάδας, της Κύπρου. Το όνομα τους Έλληνες στην αρχαιότητα τους δόθηκε από τους Ρωμαίους μετά το όνομα μιας από τις μικρές φυλές των Ελλήνων αποίκων στη νότια Ιταλία. Η ελληνική ιθαγένεια άρχισε να διαμορφώνεται γύρω στο 12ο αιώνα. Π.Χ. ε. ως αποτέλεσμα της ανάμειξης των αρχαιότερων κατοίκων της Ελλάδας, των Πελασγίων με νεοφερμένους από τη Μικρά Ασία (Thyrsen, Carians κ. λπ.), οι οποίοι με τη σειρά τους άφησαν τις στέπες των νότιων Ουραλίων (όπου σχηματίστηκε η αρχαιότερη ινδοευρωπαϊκή κοινότητα) και φυλές από τα βορειοδυτικά της Βαλκανικής Χερσονήσου τότε συνίστατο κυρίως από τέσσερις φυλές: τους Αχαιούς, τους Ίωνες, τους Αιολούς, τους Δωριείς και μερικούς άλλους μικρότερους.

Υπάρχει μικρή γόνιμη γη στην Ελλάδα. Το κλίμα είναι άγονη, δεν υπάρχουν μεγάλα ποτάμια και ήταν αδύνατο να δημιουργηθεί ένα σύστημα άρδευσης, όπως στους πολιτισμούς των ποταμών της Ανατολής. Ως εκ τούτου, η γεωργία έχει καταστεί ο κύριος κλάδος της οικονομίας μόνο σε ορισμένες περιοχές της χώρας. Επιπλέον, με

την ανάπτυξη της καλλιέργειας, το έδαφος άρχισε να εξαντλείται γρήγορα. Το ψωμί, κατά κανόνα, δεν ήταν αρκετό για ολόκληρο τον πληθυσμό, ο αριθμός των οποίων αυξήθηκε με την πάροδο του χρόνου. Οι ευνοϊκότερες συνθήκες ήταν για την κηπουρική και την εκτροφή βοοειδών: οι Έλληνες έχουν εκτρέψει μακράν κασίκες και πρόβατα, φυτεύονται σταφύλια και ελιές. Η χώρα ήταν πλούσια σε μέταλλα: ασήμι, χαλκό, μολύβι, μάρμαρο και χρυσό. Αλλά, φυσικά, αυτό δεν ήταν αρκετό για να εξασφαλίσει ένα βιοπορισμό.

Ένας άλλος θησαυρός της Ελλάδας ήταν η θάλασσα. Οι βολικοί όρμοι, πολλά νησιά που βρίσκονται κοντά μεταξύ τους, δημιούργησαν άριστες συνθήκες για ναυσιπλοΐα και εμπόριο. Αλλά γι «αυτό ήταν απαραίτητο να κυριαρχήσουν τα στοιχεία της θάλασσας.

Ο πολιτισμός ήταν σε θέση να δώσει μια αξιοπρεπή «απάντηση» στην «πρόκληση» του περιβάλλοντος. Έχοντας γίνει καταρτισμένοι ναυτικοί, οι Έλληνες σταδιακά μεταμόρφωσαν τη χώρα τους σε ισχυρή δύναμη στη θάλασσα.

Οι ίδιοι οι Έλληνες κατανόησαν καλά τα πλεονεκτήματα της θαλάσσιας εξουσίας που δημιούργησαν, της ανεξαρτησίας τους από την μεταβαλλόμενη φύση: * Οι κακές καλλιέργειες είναι η μάστιγα των ισχυρότερων κρατών, ενώ οι δυνάμεις της θάλασσας τις ξεπερνούν εύκολα». Ο αγώνας για την ύπαρξη οφείλεται κυρίως

στην ανάπτυξη νέων χώρων, αποικισμού και εμπορίου. Ο ελληνικός πολιτισμός επέκτεινε συνεχώς τα σύνορά του.

Το πρώτο κέντρο του πολιτισμού ξεκίνησε στο νησί της Κρήτης στα τέλη της 3ης – 2ης χιλιετίας π.Χ. ε. Περίπου τον αιώνα XV Π.Χ. ε. Η κρητική κουλτούρα, φωτεινή και πρωτότυπη, πέφτει τραγικά γρήγορα (προφανώς, μετά την ηφαιστειακή έκρηξη).

Αντικαταστάθηκε από ένα νέο πολιτισμό – Αχαιοί. Αχαϊκές φυλές εξαπλώθηκαν στην πλειοψηφία της Ελλάδας και των νησιών του Αιγαίου. Έχοντας επιβιώσει στους XV – XIII αιώνες. Π.Χ. ε. ακμή, ήδη από τους XIII – XII αιώνα. Π.Χ. ε. Ο πολιτισμός των Αχαιών πέθανε εξίσου απροσδόκητα και τραγικά όπως και ο προκάτοχός του. Ίσως καταστράφηκε κατά την εισβολή των βόρειων λαών, μεταξύ των οποίων προφανώς οι Έλληνες Δωριείς.

Οι εποχές των κρητικών και αχαϊκών πολιτισμών μπορούν να θεωρηθούν ως ένα προκαταρκτικό στάδιο, μετά το οποίο αρχίζει η ιστορία του ελληνικού πολιτισμού.

Από τον VIII έως τον VI αιώνα. Π.Χ. ε. Η Ελλάδα κατέλαβε το νότιο της Βαλκανικής Χερσονήσου, τα νησιά του Αιγαίου και τη δυτική ακτή της Μικράς Ασίας. Περίπου 500 π.Χ. ε. στην ιστορία της Ελλάδας, γίνεται μια σημαντική καμπή – ξεκινάει ο μεγάλος ελληνικός αποικισμός (οι ελληνικοί οικισμοί, όπως λένε στην Ιταλία, εμφανίστηκαν νωρίτερα, αλλά ο αποικισμός δεν είχε μαζικό χαρακτήρα). Πήγε δυτικά (Σικελία, νότια Ιταλία, νότια

Γαλλία, ανατολική ακτή της Ισπανίας), στα βόρεια (Θράκη, οι διαρροές από τη Μεσόγειο μέχρι τη Μαύρη Θάλασσα), στα νοτιοανατολικά (Βόρεια Αφρική, Λεβάντα).

Τι έδωσε ο αποικισμός στην Ελλάδα; Πρώτα απ' όλα, προκάλεσε μια μαζική εκροή του πληθυσμού που εγκατέλειψε την πατρίδα του λόγω έλλειψης γης ή συχνών εσωτερικών συγκρούσεων. Ως αποτέλεσμα, ο αριθμός των δυσσαρεστημένων μεταξύ του ελεύθερου πληθυσμού της Ελλάδας μειωνόταν και αυτό σε κάποιο βαθμό ανακούφιζε την κοινωνική ένταση.

Η αποικιοποίηση άνοιξε τεράστιες ευκαιρίες για το εμπόριο, οι οποίες επιτάχυναν την ανάπτυξη της ναυπηγικής βιομηχανίας και όλων των σχετικών χειροτεχνιών. Πλούσιες πόλεις μεγάλωσαν γρήγορα στην αποικία: Χαλκίδα, Κόρινθος, Μέγαρα, Μίλητος, Ερέτρια και πολλοί άλλοι. Έγιναν ισχυροί εμπορικοί δεσμοί μεταξύ αυτών και της μητρικής χώρας. Από τις αποικίες παραδόθηκε ό, τι η Βαλκανική Χερσόνησος ήταν τόσο κακή – σιτηρά, ξυλεία, μέταλλα και προϊόντα. Με τη σειρά του, τα αγαθά για τα οποία η Ελλάδα ήταν διάσημο εισήχθησαν από τη μητρική χώρα: χειροτεχνία, κρασιά, ελαιόλαδο.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άποικοι απαιτούσαν ιδιαίτερες ιδιότητες από ένα άτομο. Ο αγώνας κατά της θάλασσας, οι δυσκολίες ανάπτυξης νέων, άγνωστων γαιών – σε αυτές τις καταστάσεις,

ο αποφασιστικός ρόλος έπαιξε ένας θαρραλέος, πρωτοποριακός, ικανός, γνώστης. Επομένως, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι στη ζωή της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας ήρθε στο προσκήνιο η λατρεία της προσωπικότητας και η αρχή του ανταγωνισμού μεταξύ των ανθρώπων. Δεν είναι τυχαίο ότι στην Ελλάδα για πρώτη φορά εμφανίστηκαν αθλητικοί αγώνες – οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Αυτές ήταν μεγαλοπρεπείς εορτές για τη δόξα της θεϊκής τελειότητας του ανθρώπου, όμορφη στο σώμα και την ψυχή. Τα αγάλματα ανεγέρθηκαν προς τιμήν των νικητών, και στις πόλεις τους ήταν σεβαστές ως ήρωες. Το ιδανικό ενός τέλειου ανθρώπου, που έχει τη φυσική δύναμη και την ευγένεια, αντικατοπτρίζεται σε πολυάριθμους μύθους για τους ήρωες, τους ημίθεους, τους μισούς ανθρώπους (μύθους για τον Ηρακλή, τον Προμηθέα κλπ.).

Στο δεύτερο μισό του 4ου αιώνα Π.Χ. ε. χάρη στον καιρό (334—324 π.Χ.) του Μεγάλου Αλεξάνδρου, δημιουργήθηκε μια γιγαντιαία αυτοκρατορία που περιλάμβανε Μικρά, Προηγούμενα, εν μέρει Κεντρική και Κεντρική Ασία στον κατώτερο Ινδό, καθώς και στην Αίγυπτο.

Έτσι, οι ιδιαίτερες γεωγραφικές συνθήκες της Ελλάδας είχαν μεγάλη επιρροή στην πορεία της ιστορικής ανάπτυξης του πολιτισμού, στη διαμόρφωση ενός μοναδικού τύπου προσωπικότητας.

Όπως και σε όλους τους προ-βιομηχανικούς

πολιτισμούς, η κοινότητα στην Αρχαία Ελλάδα ήταν η κύρια μονάδα της κοινωνίας, αλλά ήταν διακριτική και σε πολλά από τα χαρακτηριστικά της δεν ήταν σαν την ανατολική κοινότητα. Τα χαρακτηριστικά της ελληνικής κοινότητας επηρέασαν την πολιτική ζωή της χώρας, το σύστημα αξιών και εν μέρει ακόμη και τα χαρακτηριστικά της λογοτεχνίας, της τέχνης, της φιλοσοφίας, δηλαδή της ιστορίας του πολιτισμού στο σύνολό της.

Ήταν μια κοινοτική πολιτική, η οποία περιελάμβανε όχι μόνο τον αγροτικό πληθυσμό (όπως στην Ανατολή), αλλά και τον αστικό. Κάποιος μπορεί να γίνει μέλος μιας κοινότητας υπό δύο προϋποθέσεις: εάν ένα άτομο ήταν Έλληνας από την εθνικότητα, αν ήταν ελεύθερος και ανήκε στην ιδιωτική ιδιοκτησία. Όλα τα μέλη της κοινότητας – ελεύθεροι ιδιοκτήτες – διέθεταν πολιτικά δικαιώματα (αν και όχι πάντα ίσα) που τους επέτρεπαν να συμμετέχουν σε κυβερνητικές δραστηριότητες. Ως εκ τούτου, η ελληνική πολιτική ονομάζεται κοινωνία των πολιτών.

Το κράτος στην Ελλάδα δεν υπήρχε πάνω από την κοινότητα (όπως ήταν στην Ανατολή), αλλά μεγάλωσε από την κοινότητα. Πιο συγκεκριμένα, η ίδια η κοινότητα μετατράπηκε σε ένα μικρό κράτος με τους δικούς της νόμους, αρχές και ένα σύστημα διαχείρισης. Μέλη της κοινότητας, οι κάτοικοι της πόλης και οι αγρότες που δεν γνώριζαν τα προβλήματα της αποξένωσης από το κράτος, συσπειρώθηκαν σε μια ενιαία, αρκετά κλειστή συλλογική

ομάδα, η οποία αποτελούσε ένα οικονομικό, πολιτικό και ιδεολογικό σύνολο.

Οι πολιτικές πολιτικές διαμορφώθηκαν σταδιακά στο πλαίσιο των πολιτικών, δηλαδή δημιουργήθηκαν κώδικες νόμων που καθορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών της κοινότητας, δίνοντάς τους ορισμένες κοινωνικές εγγυήσεις. Για παράδειγμα, οι αγρότες προστατεύονταν από το νόμο: στη Σπάρτη μέχρι τον 4ο αιώνα. Π.Χ. ε. απαγορεύθηκε η απομάκρυνση γης από τους αγρότες, στην Αθήνα, ο διάσημος νομοθέτης Σόλωνα δεν επέτρεπε σε ένα άτομο να αγοράσει γη σε απεριόριστες ποσότητες. Η πολιτική δεν ασχολήθηκε μόνο με εσωτερικές υποθέσεις, αλλά μπορούσε επίσης να διεξάγει δραστηριότητες εξωτερικής πολιτικής, είχε το δικό της στρατό: οι πολίτες της πολιτικής εντάχθηκαν στις πολιτοφυλακές και κατά τη διάρκεια των πολέμων μετατράπηκαν σε πολεμιστές.

Η πολιτική (δηλαδή η συλλογική ομάδα πολιτών) είχε το δικαίωμα της υψηλότερης ιδιοκτησίας της γης. Εκτός από τα ιδιωτικά οικόπεδα, απέσπασε και τη μη μοιρασμένη, ελεύθερη γη, γεγονός που ενίσχυσε τη θέση της πόλις ως πολιτική οντότητα.

Αντιλαμβανόμενος τον εαυτό του ως ανεξάρτητο κράτος, η πολιτική έζησε σύμφωνα με την ιδέα της αυταρχίας. Στην πολιτική δημιουργήθηκε ένα ειδικό σύστημα ιδεωδών: οι ελεύθεροι πολίτες πίστευαν ότι η ευημερία καθενός από

αυτούς εξαρτιόταν κυρίως από τη μητρική τους πολιτική, πέρα από την οποία ήταν αδύνατο να υπάρξει. Από την άλλη πλευρά, η ευημερία της πολιτικής εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους πολίτες της, από το πόσα λαμπρά, ταλαντούχα και ευγενή άτομα θα ήταν μεταξύ τους. Εκτίμησαν τις αρχαίες παραδόσεις, καταδίκασαν την εκκαθάριση των χρημάτων και την πολύτιμη αγροτική εργασία. Αλλά το πιο σημαντικό, αισθάνθηκαν ότι είναι πλήρεις και ελεύθεροι άνθρωποι. Αυτό ήταν θέμα ιδιαίτερης υπερηφάνειας. Έτσι, έχοντας νικήσει τους Πέρσες, οι Έλληνες εξήγησαν την επιτυχία τους από το γεγονός ότι είχαν το δώρο της ελευθερίας και όλα τα υποκείμενα του περσικού βασιλιά ήταν οι δούλοι του.

Η δύναμη και η ανεξαρτησία των πολιτικών κοινοτήτων εξηγείται σε μεγάλο βαθμό από το γεγονός ότι στην Ελλάδα δεν υπήρχαν προϋποθέσεις για την εμφάνιση μεγάλων βασιλικών και ναπολετικών οικονομιών, αν και υπήρχε για καιρό μια μοναρχική μορφή κυβέρνησης μέσα στις πολιτικές. Στην αρχαιότητα, στο επίκεντρο των πολιτικών ήταν ο βασιλιάς – ο βασιλεύς και η φυλετική αριστοκρατία, παραβιάζοντας τα δικαιώματα των δεινών (λαών), όπου περιλαμβάνονταν όλοι οι ευγενείς ελεύθεροι χωρικοί και τεχνίτες. Μέχρι τον 7ο αιώνα Π.Χ. ε. Οι συγκρούσεις εντός του polis έχουν φτάσει σε συγκεκριμένες αναλογίες.

Ο αγώνας εναντίον της αριστοκρατίας οδηγήθηκε από τη μικρή αγροτιά, η οποία συχνά αντιμετώπιζε την απειλή

να χάσει τη γη της και να γίνει μισθωτής στα δικά της οικόπεδα. Η αριστοκρατία είχε επίσης έναν άλλο αντίπαλο – ένα μάλλον μεγάλο στρώμα ευγενών πολιτών που μεγάλωνε με το εμπόριο και τη βιοτεχνία και θέλησε να πάρει τα προνόμια της αριστοκρατίας.

Σε πολλές πολιτικές, ο αγώνας αυτός ολοκληρώθηκε με ένα πραξικόπημα, την ανατροπή της αδελφότητας των φυλών και την εγκαθίδρυση τυραννίας – αυτοκρατορίας, μέσω της οποίας περιορίστηκε η αυθαιρεσία της αριστοκρατίας.

Η ανάγκη για τυραννία μετά την αποδυνάμωση της θέσης της αριστοκρατίας γρήγορα εξαφανίστηκε και άρχισαν να εμφανίζονται και άλλες μορφές διακυβέρνησης. Σε ορισμένες πολιτικές, ο κανόνας ήταν ολιγαρχικός, σε άλλους ήταν δημοκρατικός, αλλά σε κάθε περίπτωση σημαντικό ρόλο παίζει η Λαϊκή Συνέλευση, η οποία ανήκε στο δικαίωμα να επιλύσει τελικά όλα τα πιο σημαντικά ζητήματα. Ο υψηλός ρόλος της εθνικής συνέλευσης και η εκλογή της εξουσίας είναι δύο βασικοί παράγοντες που δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της ελληνικής δημοκρατίας.

Έτσι, η δημοκρατία, αυτό το μοναδικό χαρακτηριστικό του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, γεννήθηκε όχι αμέσως και όχι χωρίς αγώνα, όχι σε όλες τις πολιτικές, έφτασε στο αποκορύφωμά της. Είναι όμως σημαντικό ότι η ίδια η δομή της κοινότητας της πολιτικής δημιούργησε ευκαιρίες

(μερικές φορές παραμένουν μη πραγματοποιημένες) για τη θέσπιση δημοκρατικών αρχών.

Οι ελληνικές πολιτικές ήταν συνήθως μικρές. Για παράδειγμα, στο νησί της Ρόδου (η έκτασή της είναι περίπου 1404 τ. χλμ.) Υπήρχαν τρεις ανεξάρτητες πόλεις, ενώ στο νησί της Κρήτης (8500 τετραγωνικά χιλιόμετρα) – αρκετές δεκάδες. Η Σπάρτη ήταν η μεγαλύτερη πολιτική: το έδαφος της κάλυψε 8400 τετραγωνικά μέτρα. km

Οι πολιτικές ήταν μια πολύ σταθερή μορφή κράτους, εμφανίστηκαν επίσης στις αποικίες και βασίστηκαν στις ίδιες αρχές με τις πολιτικές στην Ελλάδα. Σε σχέση με τη μητρόπολη, συμπεριφέρθηκαν ως εντελώς ανεξάρτητα κράτη: θα μπορούσαν να είναι σύμμαχοι, αλλά θα μπορούσαν επίσης να πολεμήσουν.

Μεταξύ του πληθυσμού των πολιτικών, μια προνομιακή θέση κατέλαβε οι πολίτες της. Άλλοι ελεύθεροι που δεν ήταν πολίτες της πολιτικής θεωρήθηκαν ελλιπείς. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνονταν εξαρτημένοι αγρότες που έχασαν την κυριότητα των οικοπέδων τους, και αλλοδαποί (metec). Ο αριθμός των αλλοδαπών αυξήθηκε καθώς η Ελλάδα κατακτούσε ολοκαίνουργιες αποικίες. Πολλά metec ήταν πλούσια, αλλά, ωστόσο, απαγορεύτηκαν συνήθως να αγοράσουν γη, και αυτό, φυσικά, εμπόδισε την πρόσβαση στη διαχείριση της πολιτικής.

Στο κάτω μέρος της κοινωνικής σκάλας, οι σκλάβοι στάθηκαν. Στην Ελλάδα, όπως στη Ρώμη, η δουλεία

διακρίνεται από την εσωτερική δουλεία στην Ανατολή με ιδιαίτερη ακαμψία και βεβαιότητα. (Η εξαίρεση ήταν η Σπάρτη, όπου οι σκλάβοι του helot διατηρούσαν κάποια ανεξαρτησία.) Η δουλεία του χρέους των φυλών απομακρύνθηκε αρκετά γρήγορα. μόνο οι αιχμάλωτοι πολέμου έγιναν σκλάβοι και, ίσως, ως εκ τούτου, όπως πρότειναν οι ιστορικοί, τα σύνορα που χωρίζουν έναν σκλάβο από έναν ελεύθερο ήταν τόσο ξεχωριστά.

Οι Σκλάβοι στην Ελλάδα δεν είχαν δικαιώματα και ήταν πραγματικά εξομοιούμενοι με «εργαλεία μιλώντας»: στερήθηκαν από οποιαδήποτε περιουσία, αγοράστηκαν και πωλήθηκαν, δεν μπορούσαν να παντρευτούν, τα παιδιά των σκλάβων ονομάζονταν απόγονοι και θεωρούνταν επίσης δούλοι. Ακόμα και στις περιπτώσεις που οι δούλοι απελευθερώθηκαν, παρέμειναν ανίκανοι και εξακολουθούσαν να εξαρτώνται από τον προηγούμενο ιδιοκτήτη, ο οποίος έγινε ο προστάτης τους, προστάτης.

Σε μια καλύτερη θέση ήταν οι δούλοι που απελευθερώθηκαν σε quitrents (και αυτό συνέβη σπάνια). Σε αυτή την περίπτωση, θα μπορούσαν να ανοίξουν το δικό τους συνεργείο ή κατάστημα και να ζήσουν πιο ανεξάρτητα.

Μετά το 500 π.Χ. δηλαδή, στην εποχή του εμποικισμού, ειδικά κατά τη διάρκεια των πολέμων με την Περσία (500—449 π.Χ.), ο αριθμός των σκλάβων άρχισε να αναπτύσσεται γρήγορα. Αλλά, όπως στην Ανατολή, δεν ήταν οι κύριοι παραγωγοί. Στη γεωργία, η εργασία των σκλάβων

χρησιμοποιήθηκε ελάχιστα. Οι αγρότες προτιμούσαν να το κάνουν μόνοι τους, ειδικά σε περιπτώσεις όπου απαιτείται προσεκτική φροντίδα των καλλιεργειών. Αλλά στη σκληρή δουλειά στα ορυχεία, στα εργαστήρια, οι σκλάβοι ήταν η κύρια δύναμη. Επιπλέον, πολλοί από αυτούς εργάστηκαν ως υπάλληλοι στα σπίτια των πλουσίων.

Η δουλεία στην αρχαία Ελλάδα θεωρήθηκε δεδομένη, η ελευθερία θεωρήθηκε δώρο, προσιτή όχι σε όλους τους ανθρώπους. Έτσι, ο μεγάλος φιλόσοφος Αριστοτέλης (384—322 π.Χ.) πίστευε ότι 4 από αυτούς είναι φυσικά ελεύθεροι και άλλοι είναι φυσικά σκλάβοι και... σε σχέση με αυτές τις τελευταίες, η θέση σκλάβων είναι εξίσου χρήσιμη και σωστά.»

Ορισμένοι ιστορικοί πιστεύουν ότι οι καπιταλιστικές σχέσεις έχουν αναπτυχθεί στους αρχαίους πολιτισμούς της Μεσογείου. υπάρχει ακόμη ένας ειδικός όρος – «αρχαίος καπιταλισμός». Αυτή η άποψη είναι σωστή; Έχει τους δικούς της λόγους: πράγματι, η Ελλάδα αναγκάστηκε μάλλον νωρίς να στραφεί προς την εξαγωγή ορισμένων ειδών γεωργικών και βιοτεχνικών προϊόντων. Ο μόνος τρόπος για να απαλλαγείτε από την απειλή της πείνας.

Το ενεργητικό εμπόριο σήμαινε ότι οι αγρότες και οι τεχνίτες δούλευαν όχι μόνο για τον εαυτό τους, αλλά και για την αγορά. Το μεγαλύτερο εμπορικό κέντρο στον αιώνα V. Π.Χ. ε. Η Αθήνα έγινε: στα αστικά παζάρια, οι αγρότες από τα γειτονικά χωριά

πωλούσαν κρασί, λαχανικά, φυτικά έλαια, κάρβουνα και αγόραζαν εισαγόμενο ψωμί, ψάρια και άλλα προϊόντα. Οι δυνατότητες των μεγαλύτερων εκμεταλλεύσεων ήταν ακόμη ευρύτερες. Στην Αθήνα υπήρξε ενεργό εμπόριο με αποικίες και χώρες της Ανατολής: από την Αίγυπτο έφεραν σιτηρά, λινό, από την Καρχηδόνα σε χαλιά, από Αφρική – ελεφαντόδοντο, από τη Μαύρη Θάλασσα – σιτάρι, ζώα, μέλι, κερύ και δέρμα. Τα προϊόντα αυτά μεταπωλήθηκαν άμεσα σε άλλες πόλεις. Στους αιώνες V – IV. Π.Χ. ε. ο συνολικός ακαθάριστος κύκλος εργασιών μόνο στον Πειραιά, το κύριο λιμάνι της Αθήνας, έφτασε τα 2 χιλ. ταλέντα – ένα τεράστιο ποσό για εκείνες τις εποχές (το ασημένιο ελληνικό ταλέντο ζύγιζε περίπου 26 κιλά). Ως εκ τούτου, η κυκλοφορία των χρημάτων αυξήθηκε, και μαζί της μια ποικιλία πιστωτικών και χρηματιστηριακών πράξεων. Δεδομένου ότι κάθε πόλη-κράτος στην Ελλάδα κόπηκε το δικό του νόμισμα, αναπτύχθηκε μια ανταλλαγή νομισμάτων.

Το εμπόριο γαιών στην Ελλάδα αναπτύχθηκε πολύ χειρότερα από το θαλάσσιο εμπόριο. Ήταν μειονεκτική λόγω κακών δρόμων και βουνών. Επιπλέον, δημιουργήθηκαν δυσκολίες εξαιτίας των πολέμων, οι οποίες συχνά ξέσπασαν μεταξύ πολιτικών. Αλλά ακόμη και σε ελληνικές πόλεις μακριά από τη θάλασσα, οι τοπικές αγορές λειτουργούσαν όπου ασχολούνταν κυρίως με χειροτεχνίες, προϊόντα και οικιακά σκεύη.

Οι σχέσεις εμπορευμάτων-χρήματος, που αναπτύχθηκαν με επιτυχία στην Ελλάδα, ήταν ασυνήθιστες για αυτήν την εποχή, σε σύγκριση με άλλους πολιτισμούς. Ως εκ τούτου, οι ιστορικοί πιστεύουν ότι ήδη στην αρχαιότητα στη Μεσόγειο δημιουργήθηκε ένα ειδικό μοντέλο οικονομίας, από το οποίο ο ευρωπαϊκός καπιταλισμός στη συνέχεια αυξήθηκε. Αλλά ακόμα καλέστε την αρχαία ελληνική οικονομία καπιταλιστικά – λάθος. Βασικά, η οικονομία είχε φυσικό χαρακτήρα. Οι σχέσεις εμπορευμάτων-χρήματος σε ορισμένες πολιτικές αναπτύχθηκαν πιο έντονα και σε άλλες αδύναμες, δηλαδή εξαπλώθηκαν άνισα και υπήρχαν στο πλαίσιο της γεωργίας επιβίωσης.

Ήταν στην πόλις ότι τα θεμέλια της αρχαίας δημοκρατίας, οι σχέσεις εμπορευμάτων-χρήματος είχαν τεθεί, δημιουργήθηκε ένας ειδικός τύπος προσωπικότητας – ελεύθερος, φιλόδοξος, απεριόριστος αφοσιωμένος στην κατάστασή του. Τα χαρακτηριστικά της πολιτικής άφησαν το σημάδι της στον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό ως σύνολο.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.